

Üleskutse noortele.

Mässama tahame teid õhutada, noored, mässule kutsume teid üles! Suur ja huvitav asi on meil teoksil ja selle läbiviimiseks on tarvis sõjaväge, keda võib usaldada, kelle pääle võib loota. Paremaid sõdureid selleks kui teie, meil ei leidu.

Oleme sõja kuulutand vaenlasele, keda suur osa inimesi pole senni vaenlaseks pidandki. Veel enamgi: suurem osa täiskasvand inimesi — meie vanemaid, sugulasi ja tuttavaid — elab hääs läbisaamises, otse sõpruses selle salakavala vaenlasega. Noored on tast veel vabad, kuid kes valvel ei ole, satub edespidi samuti ta püünistesse ja siis on säält juba väga raske pääseda. Seepärast:

Valvel olla!

Vaenlane on nagu uss end meie rahva elujuurte külge imend ja hävitab meie elamiseks, edenemiseks, ja õnneks tarvisolevaid mahlasid, ja suur osa inimesi ei teagi, kellega neil tegemist on! Usume, et teil tõuseb juba viha niisuguse nurjatu vastu ja te karjute:

Andke meie kätte, see meie rahva, meie vanemate ja sõprade kurjem vaenlane! Näidake ta meile ja me teeme ta vaese omaks, karistame teda kõigi ta kuritööde eest!

Me näitame ta teile kätte, sest me usume, et teie aitate kodumaa tast vabastada. Me ühtlasi ütleme teile sellegi, kuidas tast jagu saada, me näitame teile kätte ka sõjariistad.

Te olete näind mitmesuguseid pidusid ja pühitsemisi: pulmad, varrud (ristsed), matused, talgud, sünni- ja muude mälestuspäevade pühitsemine, ja paljude teistegi nimedega päevad ja peod. Te olete näind, et sääal on ikka ja alati vooland viinad ja õlled ja muud joovastavad joogid. Nendega juuakse „tervist“, nendega lastakse „elada“, neid tarvitetakse lihtsalt niisama „tuju tõstmiseks“. **Peetakse häbiiks** teha pidusid ilma joovastavate jookideta. Isegi need, kes valmis oleksid seda tegema, ei tee seda teiste inimeste kartusest, sest neid, kes oma pidudelt on alkoholi ära jätnud, on sagedasti pilgatud ja naerdud ja neist tühje jutte räägitud. Nii on tekkinud kindel arvamine, et ilma nende mitmetsorti viinadeta enam läbi ei saagi; nende tarvitamisega on kõik nii harjund, et see inimestele otse lihasse ja veresse on kasvand, on muutund

joomakombeiks,

mis terveid rahvaid joomaorjuse ahelais kinni hoiavad,

Joomakombed ongi see vaenlane, kelle vastu kutsume teid mässule!

Kogume suure sõjaväe, noorte väe ja karjume joomakommetelle:

Maha!!!

Teeme nüüd oma seisukoha lõpulikult selgeks, et me ka ise teaksime, mis me tahame. Meil kõigil peab olema üks mõte, siis on meil jõudu. Meie kõik lükkame seepärast kindlasti tagasi iga tilga alkoholi, mis meile pakutakse, olgu see terveise joomiseks või milleks tahes. **Mitte tilkagi** ei viina ega veini ega muud joovastavat

jooki ärgu pääsegu me huultele. Meid, võib olla, hakatakse seepärast mõnikord pilkama, mõnikord ehk pahanetakse meiega ja sunnitakse poolvägisi jooma, kuid

meie jääme kindlaks!

Oma kiusajaile aga ütleme päris rahulikult: ärge vaevake ennast, sest meie otsus on kõikumatu, me teame, mis me teeme. Me ei taha joomakommete täitmisega hakata teed tasandama joomaorjusele. Esimesed klaasid avavad ukse, mille kaudu rahvast hävitav joomaorjus meie ellu pääseb, ja kui ta vaevalt üle läve on pääsnud, siis ehitab ta eneselle kindluse, kust teda siis väga raske on välja ajada. **Selle kindluse nimi on joomakombed.**

Maha!

Nüüd teame selgesti ja kindlasti: vaenlane, kelle peame lööma, on

joomakombed

ja sõjariistadeks ta vastu on kolm otsust:

Esimene otsus:

Kelleltki ei võta me vastu tilkagi joovastavaid jooke ühelgi juhtumisel — meie suu jäägu lukku alkoholi eest.

Teine otsus:

Katsume mõjuda, et meie sõbrad ja seltsimehed teeksid samuti.

Kolmas otsus:

Katsume mõjuda ka teistesse, kõigepäält aga oma vanematesse, et nad oma peod peaksid ilma joovastavate jookideta, või kui

nad sellega kuidagi nõus ei ole, et nad siis alkoholi sisaldavate jookide kõrvale muretseksid peole ka alkoholita jooke (mõdu, limonaadi, puhast vett jne.) ega sunniks jooma alkoholi neid, kes seda ei taha.

Veel täna võtame need kolm otsust omaks ja vanume oma nooruse püha vandega:

Võitleme nende nimel eluotsani!

Maha joomakombed!

Maha!!!

E. K. *ulejas*

Ükski arenemistahteline ja vaimliste huvidega noorur ei jäta lugemata:

„Noorusjõud“ I. Eesti Noorsoo Karskusliidu koguteos.

Toimetand A. Elango. Sisaldab hulga artikleid tunt autoreilt enesekasvatuse ja ilmavaate, noorsooliikumise, karskuse jne. alalt. 175 lhk. Hind 150 mk., köidet 175. „Sõnavara“ kirjastus, Tartus, Lai tän. 27a. Ligemal ajal ilmumas „Noorusjõud“ II.

„Kevadik“. Noorsoo enesekasvatuse ja elureformi ajakiri.

Ilmub 6 k. aastas à 16 lhk. Hind 75 mk. a., üksiknumber 15 mk. Toim. aadr.: Tartu, Postk. 86. Tellida võib igas postkontoris. Tungivalt soovitetav igale noorurile.

„Iseloomu kujundamine mõttejõu läbi“. R. W.

Trine. Tõlk. G. Puu. Selles annab tunt Ameerika kirjanik väga väärtuslikke juhatusi iseloomu kõvendamiseks ja õilis-
tamiseks. Hind 25 mrk. „Sõnavara“ kirjastus, Tartus, Lai t. 27a.

Kõiki neid võib tellida ka Noorsoo Karskusliidu kaudu.

K. Mattiesen, Tartus.